

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

18 בדצמבר 2017

1182

ל' בכסלו התשע"ח

עמוד

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 55) (היוועדות חזותית), התשע"ח-2017 188

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 55) (היוועדות חזותית), התשע"ח-2017

החלפת כותרת פרק ז' 5'
1. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967¹ (להלן – החוק העיקרי), במקום כותרת פרק ז' 5' יבוא:

“פרק ז' 5': היוועדות חזותית.”

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי כללי
כלי ההיוועדות החזותית משמש את ההוצאה לפועל מאז יום כ"ג בחשוון התשע"ו (5 בנובמבר 2015). השימוש בכלי זה עוגן בפרק 5' לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1977 (להלן – החוק). כהוראת שעה למשך שנתיים (ראו חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 48 – הוראת שעה), התשע"ו-2015 (ס"ח התשע"ו, עמ' 10)) – עד יום ט"ו בחשוון התשע"ח (4 בנובמבר 2017). בהצעת חוק זו מוצע להפוך את ההסדר המעגן את השימוש בכלי האמור מהסדר שתוקפו מוגבל בזמן להסדר קבוע, הכול כמפורט להלן.

כאמור, הליך ההיוועדות החזותית בהוצאה לפועל עוגן בחוק כהוראת שעה למשך שנתיים, וזאת כדי לבחון את יעילותו. הלכה למעשה, התעורר צורך בשימוש בהיוועדות חזותית בעיר אילת בלבד, בשל המרחק הרב שלה מלשכות אחרות ובהעדר הסדרים אפשריים אחרים. ההיוועדות החזותית בוצעה בין חייב שנכח בלשכת ההוצאה לפועל באילת לבין רשם הוצאה לפועל שנכח בלשכת ההוצאה לפועל באשדוד.

בעבר, היו רשמי בתי המשפט ושופטיהם מוסמכים לדון בתיקי הוצאה לפועל. במסגרת רפורמה בחוק שנכנסה לתוקף בשנת 2009, נקבעה בסעיף 3(א) לחוק הוראת ייחוד כהונה ולפיה מי שמונה לרשם הוצאה לפועל (להלן – רשם) יכהן, בתקופת המינוי, בתפקיד זה בלבד. ואכן, מאז סיומה של תקופת מעבר שנקבעה לעניין זה, חלה הוראת ייחוד הכהונה על כל הרשמים המכהנים בהוצאה לפועל.

צמצום מספר הגורמים שמוסמכים לדון בתיקי הוצאה לפועל, מעורר קשיים בלשכות ההוצאה לפועל שבהן היקף העבודה הנדרש מהרשמים מצומצם יחסית, ולכן עובדים בהן רשמים רק בחלק מימות השבוע. כך למשל, התעורר קושי בביצועם של צווי הבאה וצווי מאסר, בהתאם להוראות פרק 4' לחוק, כנגד חייבים אשר נעצרו או נאסרו בערים שבהן לא נוכח רשם בלשכת ההוצאה לפועל בכל יום. מכיוון שבמקרים אלה החוק מחייב להביא את החייב לפני רשם בתוך 24 שעות (ראו סעיפים 69ב(ד) ו-70(ד) לחוק), הרי שבמקרה שהבאת החייב ללשכה התבצעה ביום שבו לא נמצא בה הרשם, היה צורך להעביר את החייב ממקום תפיסתו לעיר אחרת שבה ניתן לקיים דיון לפני רשם. הסעת החייב ללשכה אחרת מאריכה את משך ההליך כנגד החייב ומסרבלת אותו, וכמו כן דורשת ממשטרת ישראל עוד משאבי זמן וכוח אדם.

כמענה לקשיים אלה הוסדר השימוש בכלי ההיוועדות החזותית בחוק, כהוראת שעה לזמן מוגבל. הוראת השעה שנקבעה אפשרה לקיים דיון בדרך של היוועדות חזותית בכמה הליכים דחופים: דיון בצווי מאסר, דיון בצווי הבאה וביצוע חקירות יכולת מסוימות. השימוש בכלי האמור

במהלך יישום הוראת השעה, נבדקה השאלה כמה חייבים מבין אלה שהתאימו לקיום הדיון בהיוועדות חזותית, הסכימו לעשות בה שימוש. עוד נבדקו עמדת רשמי ההוצאה לפועל שהפעילו את ההליך ועמדת המשטרה, המביאה בחלק מהמקרים את החייבים לדיונים בצווי ההבאה ולדיוני המאסר.

משאלונים שעליהם ענו החייבים, מתצפיות של הצוות המקצועי בלשכות ההוצאה לפועל ומחוות הדעת של הרשמים ושל משטרת ישראל, נמצא שיש בקיום ההליך יתרונות ברורים לחייב, לזוכה, למערכת ההוצאה לפועל ולמשטרת ישראל.

ממועד כניסתה של הוראת השעה לתוקף עד ליום ט' באלול התשע"ז (31 באוגוסט 2017) נשמעו באמצעות מערכת ההיוועדות החזותית בסביבות 50 חייבים שנעצרו לפי צווי מאסר בתיקי מוזנות ובסביבות 100 חייבים שהובאו לפי צווי הבאה. נמצא כי כל החייבים שהובאו לפי צוים כאמור הסכימו לקיים את הדיון בדרך של היוועדות חזותית, לאחר שהוסבר להם כיצד יתקיים הדיון, וחתמו בכתב על ההסכמה כאמור. לאחר שהתקבלה הסכמת החייב בכתב, בלשכת ההוצאה לפועל, שאל גם הרשם את החייב אם הוא מסכים להישמע בהיוועדות חזותית, ולאחר שהסביר לחייב את התהליך ואת זכותו לחזור בו מהסכמתו – נרשמה הסכמה זו בפרוטוקול הדיון. כמו כן, במקרה שהחייב ביקש להציג לרשם מסמכים, נסקרו המסמכים במקום והועברו לעיון הרשם.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשע"ו, עמ' 10.

ד ב ר י ה ס ב ר

לשם כך מוצע לבטל את סעיף 74 לכז לחוק אשר מגביל כאמור את תוקפו של פרק 5' לחוק ולתקן בהתאמה את כותרת הפרק האמור.

לאחר שנתיים שבמהלכן יושמה הוראת השעה, נמצא אפוא כי כלי ההיוועדות החזותית נותן מענה לקושי שהתעורר בקיום דיונים לפני רשם בלשכות שבהן אין רשמים באופן קבוע, ומוצע על כן לעגן בחוק את השימוש בכלי ההיוועדות החזותית כהסדר קבוע.

